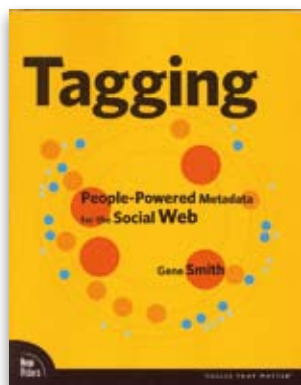

Geen geheimen meer rond tagging

Sinds de openbare bibliotheek van Amsterdam vanaf maart 2008 haar gebruikers de mogelijkheid geeft om eigen trefwoorden toe te voegen, is tagging in Nederland en Vlaanderen een hot topic. In 2008 verscheen ook het eerste echte Engelstalige boek over tags.

Tagging: People-Powered Metadata for the Social Web van Gene Smith heeft als

doel uit te leggen wat tagging is en wil in de eerste plaats een hulp zijn bij het ontwerpen van taggingsystemen. In die zin richt het zich tot webdesigners en informatiearchitecten die een taggingsysteem wensen te implementeren, maar ondanks die gespecialiseerde doelgroep is het boek ook voor niet-technenuten licht verteerbaar.

Zeker de eerste vier hoofdstukken – want het werk gaat van meer algemene naar meer specifieke onderwerpen – zijn voor alle informatiewerkers gemakkelijk leesbaar. Bovendien komen daarin het belang en de waarde van tagging aan bod, zowel voor gebruikers als voor ontwikkelaars, alsook een vergelijking van tags als metadata tegenover andere vormen van ontsluiting. Zonder vooringenomenheid beschrijft Gene Smith de spanning tussen de verschillende systemen en somt hij de pro's en contra's van tagging op. Voor elk van de aangehaalde valkuilen reikt hij gepaste oplossingen aan.

Hoofdstuk 5 tot en met 7 behandelen de meer technische aspecten zoals navigatie via tags, visualisatie van tags, datamodellen en scripts.

Beslist het lezen waard zijn de drie casestudies als bijlage: Social Bookmarking (Del.icio.us), Media Sharing (YouTube, Flickr, Facebook, SlideShare) en Personal Information Management (Microsoft's Photo Gallery, BlueOrganizer).

Dit alles is gegoten in een overzichtelijke lay-out, rijkelijk geïllustreerd en geschreven in een rechttoe rechtaan Engels. Een aanrader!

Er is ook een website die het boek vergezelt:
<http://genesmith.ca/tagging/>

Tagging: People-Powered Metadata for the Social Web / Gene Smith. - Peachpit Press, 2008. - ISBN-13: 978032152917.

Eva Simon, docente bibliotheekschool Gent
eva.t.simon@gmail.com

Informatie selecteren, beoordelen en verwerken

Deskresearch: informatie selecteren, beoordelen en verwerken van Kees Westerkamp en Maarten van Veen, behoort tot het weinige dat in het Nederlandse taalgebied over informatiewetenschap verschijnt. Ik heb het bijgevolg snel aangeschaft. Jammer genoeg blijken ook de auteurs en/of redacteurs vrij haastig te werk gegaan te zijn, want het boek bevat storend veel tik-, taal- en spelfouten.

Deskresearch is bedoeld voor studenten in het domein van management en economie, en dit op een toegepast wetenschappelijk niveau. Het is dan ook een echt handboek, met telkens een formulering van de leerdoelen, met praktijkvoorbeelden, met vragen en opdrachten aan het einde van elk hoofdstuk.

De zes hoofdstukken zijn gebaseerd op het Amerikaanse Big Six stappenplan (Eisenberg & Berkowitz, 1990) voor het zoeken naar en beoordelen en verwerken van informatie, maar dan aangepast aan de huidige online wereld.

De inleiding bespreekt kort de benodigde vaardigheden voor deskresearch. Daarna behandelt Stap 1 het formuleren van een goede zoekvraag met aandacht voor mindmapping als hulpmiddel. Stap 2 gaat in op enkele basistechnieken om informatie te zoeken (booleaanse operatoren!) en geeft een longlist van geschikte informatiebronnen (Google!). In Stap 3 wordt die longlist tot een shortlist teruggebracht, met

voor elke bron een zeer uitgebreide beschrijving. In die zin kan *Deskresearch* zeker een geschikt naslagwerk genoemd worden. De meeste van de besproken zoekmachines en databanken zijn echter uitsluitend toegespitst op Nederland (o.a. PiCarta, MD Info, Centraal Bureau voor de Statistiek Statline, Handelsregister van de Kamer van Koophandel). Dit maakt het overzicht niet bijster interessant voor de Vlaamse deskresearcher, tenzij die net een goed beeld wil krijgen van het Nederlandse informatielandschap.

Vervolgens bekijkt Stap 4 hoe informatie gebruikt en beoordeeld wordt: hoe maak je goede aantekeningen, aan welke eisen moet een samenvatting voldoen, hoe voorkom je plagiaat, wat zijn de formele en inhoudelijke criteria om de kwaliteit van informatie in te schatten? Stap 5 omvat dan het verwerken van informatie: hoe maak je een literatuurlijst en correcte verwijzingen? In Stap 6 (Wat is de kwaliteit van je rapportage?) worden de voorgaande stappen herhaald aan de hand van een concreet deskresearchproject uitgevoerd door studenten. Men werd gevraagd een huisstijl voor een

bedrijf te ontwikkelen. Daartoe rapporteerden ze eerst over hun brancheanalyse en daarna over hun bedrijfsanalyse.

Deskresearch mikt op het verwerven van technische, inhoudelijke en methodische vaardigheden, competenties zo je wilt, voor het zoeken, beoordelen en verwerken van informatie. Bijzonder is daarbij de aandacht voor overheidsgerelateerde informatie alsook voor bedrijfs- en marktinformatie. Het boek is geschreven met een deskresearcher in het hoofd die werkt voor een reclame- of marketingadviesbureau. Dat is voor een op Vlaamse leest geschoeide informatiewetenschapper zonder meer een verfrissende invalshoek.

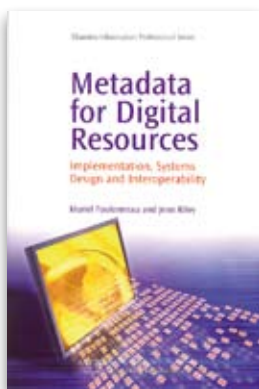
Deskresearch: informatie selecteren, beoordelen en verwerken / Kees Westerkamp en Maarten van Veen. - Amsterdam: Pearson Education Uitgeverij, 2008. - ISBN13: 978 9043014960

Eva Simon, docente Bibliotheekschool Gent
eva.t.simon@gmail.com

voor één bepaalde standaard kiest, over het belang van documentatie bij een project en de praktische aspecten van het formatteren van data volgens de gekozen standaard. Een derde deel gaat vooral over de gebruiker: wat zijn de gevolgen voor de gebruiker en wat moet je doen om voldoende rekening te houden met die gebruiker? Het grootste deel, dat bijna de helft van het boek beslaat, bespreekt allerlei aspecten die te maken hebben met wat metadata betekenen voor de uitwisselbaarheid van data.

Dit zijn inderdaad allemaal nuttige aanvullingen bij andere publicaties over metadata. Meestal is er daar slechts heel weinig ruimte over om de beheersmatige kanten ervan te bespreken. Sommige van de raadgevingen van Foulonneau en Riley hebben echter wel wat van open deuren intrappen, zo van "maak een goed plan, bespreek dat dan met iedereen, stel het wat bij" enz. Dat konden we ook zelf wel verzinnen natuurlijk. De auteurs hebben vooral aandacht voor erfgoedprojecten waar metadata aan te pas komen. Ze geven dan ook tal van voorbeelden uit vooral Amerikaanse en Australische projecten. Op zich is dit verhelderend, maar het is soms toch wel een beetje eenzijdig en een enkele keer is het van het goede te veel als ze nog maar eens hun voorbeelden halen uit hetzelfde Australische project. De beste hoofdstukken vind je volgens mij in het (meer technische) grote vierde deel over uitwisselbaarheid. In die hoofdstukken heb ik in elk geval een aantal zaken gelezen die nieuw en dus informatief voor mij waren.

Metadata en beheersmatige aspecten

Metadataformaten zijn relatief bekend in de bibliotheek- en archiefwereld, hoewel het een illusie is dat er veel collega's te vinden zijn die er alle details van zouden kennen, zelfs van één van die formaten. Er bestaan ook een aantal goede boeken over (naast de websites van de verschillende organisaties die deze formaten ontwikkelen of onderhouden uiteraard): *Metadata fundamentals for all librarians* van Priscilla Caplan (2003) of

Metadata for information management and retrieval van David Haynes (2004). Waarin verschilt dan dit boek van dergelijke inleidingen en overzichten?

De auteurs leggen hier niet de nadruk op de technische details, zoals de indeling in velden, de verschillende standaarden voor elk veld, de manier waarop metadata vertaald worden in XML enz. Niet dat dit er helemaal niet in staat, maar wie dergelijke informatie zoekt, moet echt wel andere publicaties raadplegen. Het accent ligt hier op de managementaspecten die een rol spelen bij het opzetten, beheren en voltooiën van een project waarin metadata een belangrijk aandeel hebben. Na een algemene inleiding over wat metadata zijn, volgt een gedeelte over hoe je

Al bij al is het een goede aanvulling bij de overvloed aan technische literatuur over metadata, hoewel het niet een boek is dat je moet lezen als eerste kennismaking met (moderne) metadata. Dat is wellicht nog steeds de kleine brochure *Understanding metadata*, in 2004 gepubliceerd door NISO Press (<http://www.niso.org/publications/press/UnderstandingMetadata.pdf>).

Metadata for digital resources: implementation, systems design and interoperability / Muriel Foulonneau, Jeann Riley. - Oxford: Chandos Publishing, 2008. - (Chandos information professional series). - xvi, 203 p.: ill. - ISBN 978-1-84334-301-1

Piet De Keyser, Katholieke Hogeschool Leuven
piet.de.keyser@khleuven.be

De lerende bibliotheek?

Als ik een anderstalige term zie, wil ik onmiddellijk een Nederlandstalige tegenhanger vinden. Maar hoe vertaal je information literacy? Woordenboeken zijn allang uit